

მუნი - ხშირად დასმული კითხვები

რა არის მუნი?

მუნი არის პარაზიტული დაავადება, რომელსაც მუნის ტკიპა იწვევს, რომელიც არის ქინძისთავზე პატარა ზომის. ტკიპა იჭრება კანის ნებისმიერ ადგილას, ძირითადად ხელებზე და არ ჩანს.

ჩვეულებრივ ინფექციას "კლასიკურ" მუნს უწოდებენ. ამ ტიპის ინფექციის დროს ადამიანებს უჩნდებათ ძალიან ქავილიანი გამონაყარი კანზე, რაც გამოწვეულია მუნის ტკიპაზე ალერგიით.

ქერქოვანი მუნი არის იგივე ინფექცია, მაგრამ ბევრი, ბევრი ტკიპა. ის გაცილებით ნაკლებად გავრცელებულია ვიდრე "კლასიკური" მუნი. ყველა ადამიანი, რომელსაც აქვს „ქერქოვანი“ მუნი, არ აქვს ქავილი. მუნი უფრო მეტად გავრცელებულია "ქერქიანი" მუნიდან.

რატომ არის მუნი მნიშვნელოვანი?

- ის შესაძლოა გადაედოს სხვა ადამიანს.
- ქავილი ჩვეულებრივ მწვავეა და ღამის ძილი დარღვეულია.
- მუნი შეიძლება არ იყოს ამოცნობილი.
- ხანგრძლივმა მუნმა შეიძლება გამოიწვიოს სხვა ინფექციები.

საიდან იცი რომ გაქვს?

- გაქვთ ძალიან ქავილიანი გამონაყარი.
- ქავილი უარესდება საწოლში გახურებისას ან ცხელი აბაზანის ან შხაპის მიღების შემდეგ.
- თქვენ შეიძლება იცნობთ ვინმეს, ვისაც აქვს ქავილიანი გამონაყარი.
- მიმართეთ ექიმს.

როგორ შეიძლება დამემართოს?

- ტკიპა ადვილად გადადის ადამიანიდან ადამიანზე, როდესაც ადამიანები არიან კანთან კონტაქტში, როგორცაა ხელის დაჭერა; სახლებში, საცხოვრებელ და მოხუცთა სახლებში მცხოვრები ადამიანების ჯგუფებში.
- ექთნებსა და მზრუნველებს შესაძლოა მუნი გადაედოთ ქერცლიანი ადამიანების მოვლისგან.
- ქავილი შეიძლება დაიწყოს ტკიპების დაჭერიდან 2-დან 8 კვირამდე ნებისმიერ დროს, ამიტომ ტკიპა შეიძლება სხვას გადაედოს გამონაყარის გაჩენამდე.

შესაძლოა, რომ კიდევ დამემართოს?

დიახ. თუ ადრე გქონდათ მუნი, გამონაყარი შეიძლება გამოჩნდეს ხელახალი ინფიცირებიდან 1-4 დღის შემდეგ.

როგორი კანის კონტაქტით გადაგედებათ მუნი?

მუნის გადადება ნაკლებად სავარაუდოა მოკლე კონტაქტით, როგორცაა ხელის ჩამორთმევა. საჭიროა უფრო ხანგრძლივი კონტაქტი, მაგრამ შეიძლება იყოს 5-დან 10 წუთამდე.

როგორ მოვიცილოთ ისინი?

მუნისგან თავის დაღწევა შეგიძლიათ ლოსიონით ან კრემით დამუშავებით. მისი ყიდვა შეგიძლიათ აფთიაქში რეცეპტის გარეშე, მაგრამ სჯობს პირველ რიგში ექიმს მიმართოთ მუნის დასადასტურებლად. საყოფაცხოვრებო ოჯახური კონტაქტები და ყველას, ვისაც ჰქონდა კანის კონტაქტი 5-10 წუთზე მეტ ხანს მუნიან ადამიანთან, ასევე საჭიროებს მკურნალობას. ყველა ადამიანმა ერთდროულად უნდა იმკურნალოს, რათა ტკიპები არ დაუბრუნდეს ნამკურნალებ ადამიანს. დამატებითი ინფორმაციისთვის წაიკითხეთ **მუნი: როგორ მკურნალობენ საინფორმაციო ბროშურა**

პაციენტის საინფორმაციო ბროშურა

მუნი: როგორ განიკურნება?

რამდენ ხანს უნდა გავიჩერო მკურნალობა?

ეს დამოკიდებულია გამოყენებულ პროდუქტზე და შეიძლება იყოს 8 საათი ან 24 საათი. თქვენ უნდა შეამოწმოთ ინფორმაცია, რომელიც მოწოდებულია ლოსიონთან ან კრემთან ერთად, რომლის გამოყენებასაც გირჩევთ.

მკურნალობის შემდეგ

მას შემდეგ, რაც ლოსიონი/კრემი იქნება წასმული შესაბამისი დროის განმავლობაში, ის თავდაპირველად უნდა ჩამოიბანოთ გრილი წყლით და საპნის გარეშე. მას შემდეგ, რაც ყველაფერი ჩამოირეცხება, შხაპი ან აბაზანა საპნით შეიძლება მიიღოთ. გამოიცვალეთ ტანსაცმელი და გარეცხეთ ჩვეულებისამებრ. მკურნალობის დასრულების შემდეგ, შეგიძლიათ დაბრუნდეთ სამსახურში ან სკოლაში. მუნს არავის გადადებთ. მკურნალობა უნდა ჩატარდეს ორჯერ, ერთი კვირის ინტერვალით, მუნის დროს.

ქავილი შეიძლება გაგრძელდეს 2-დან 3 კვირამდე სრული მკურნალობის შემდეგ. საჭიროების შემთხვევაში გამოიყენეთ ქავილის საწინააღმდეგო კრემი ან ტაბლეტები რომელსაც მიიღებთ თქვენი ექიმის ან ფარმაცევტისგან. არ გაგიჩნდეთ ცდუნება წაისვათ ქერცლის საწინააღმდეგო კრემი, რადგან ამან შეიძლება გააძლიეროს გაღიზიანება. კანს დრო დასჭირდება გამონაყარის დასარეგულირებლად. თუ ახალი ლაქები გამოჩნდება, მიმართეთ ექიმს. შეიძლება დაგჭირდეთ მეტი მკურნალობა ან სხვა პრობლემა გქონდეთ.

რაც შეეხება ტკიპებს ტანსაცმელსა და თეთრეულში

ცლასიკური ტკიპა:

ტკიპა სწრაფად კვდება, თუ სხეულიდან ჩამოვარდება და არ გავრცელდება ტანსაცმელზე, პირსახოცებზე ან საწოლზე. რეკომენდებულია ტანსაცმლისა და თეთრეულის ნორმალური რეცხვა.

ქერქიანი მუნი:

იმდენი ტკიპაა, რომლებიც შეიძლება დაგვცივდეთ როგორც "ქერცლი" (როგორც კანის ფანტელები), რომ ყველა ტანსაცმელი და თეთრეული უნდა გაირეცხოს ცხელი სარეცხი საშუალებით, ხოლო იატაკი და სკამები მტვერსასრუტით გასუფთავდეს

ბროშურა დამზადებულია საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტისა და ინფექციების, პრევენციისა და კონტროლის დეპარტამენტის მიერ, HSE South, 2011 წლის ივნისი

როგორ მკურნალობენ?

მუნს მკურნალობენ ლოსიონით ან კრემით. რომელიც შეგიძლიათ შეიძინოთ აფთიაქში რეცეპტის გარეშე, მაგრამ ჯობია ჯერ ექიმს მიმართოთ. ყველაზე ხშირად გამოყენებული მკურნალობა (პერმეტრინი) რეკომენდებულია ორჯერ, ერთი კვირის ინტერვალით. ყველა ადამიანს ერთდროულად უნდა მკურნალობდეს, რათა ტკიპები არ დაუბრუნდეს ნამკურნალევი ადამიანს.

ვის ჭირდება მკურნალობა?

ყველას, ვისაც მუნი აქვს, სჭირდება 2 მკურნალობის კურსი, ერთი კვირის ინტერვალით. ყველას, ვისაც 5-10 წუთზე მეტ ხანს ჰქონდა კანთან კონტაქტი მუნიანთან, ე.ი. პარტნიორი, მეგობარი ბიჭი, შეყვარებული, შვილები, საოჯახო კონტაქტები და ა.შ. საჭიროა მკურნალობა. მათაც კი, ვისაც არ აქვს გამონაყარი ან ქავილი, უნდა ჩაიტაროს მინიმუმ 1 მკურნალობა

ლოსიონის კრემის წასმა

მკურნალობა საუკეთესოდ გამოიყენება ღამით. გაიხადე ყველა ტანსაცმელი. ამოიღეთ საათები და ბეჭდები. თუ შეუძლებელია ბეჭდის ამოღება, გადაიტანეთ იგი ცალ მხარეს ქვეშ კანის ზედაპირის დასამუშავებლად.

კრემის წასმამდე არ მიიღოთ ცხელი აბაზანა ან შხაპი. თუმცა, დარწმუნდით, რომ კანი სუფთა, მშრალი და გრილია.

დაისხით კრემი/ლოსიონი ხელისგულში.

კრემი/ლოსიონი უნდა წაისვათ მთელ სხეულზე ყბის ხაზის ქვემოთ, მწარმოებლის ინსტრუქციის მიხედვით.

ზოგიერთ შემთხვევაში, მკურნალობა შეიძლება გაგრძელდეს სკალპზე, კისერზე, სახეზე და ყურებზე. ეს მოიცავს ჩვილებს, ორ წლამდე ასაკის ბავშვებს, მოხუცებს, იმუნოკომპრომეტირებულ პირებს და მათ, ვისი მკურნალობაც წარუმატებელი აღმოჩნდა. მიმართეთ ექიმს, შეიძლება თუ არა ეს თქვენ ან თქვენს ოჯახს ეხებოდეს. თუ მკურნალობა უნდა წაისვათ თავზე, მოერიდეთ თვალებს და მცირეწლოვან ბავშვებში პირის ღრუს იმ ადგილს, სადაც კრემი/ლოსიონი შეიძლება გაილოკოს.

განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციეთ მას სხეულის კანის ნაოჭებში - მაგალითად, ძუძუს და სასქესო ორგანოებში. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს კანს თითებსა და ფეხის თითებს შორის, ფრჩხილების ქვეშ და ყურების უკან. თქვენ დაგჭირდებათ სხვა ვინმე, რომ წაისვათ ლოსიონი ზურგზე. წაისვით კრემი/ლოსიონი ფრჩხილების ქვეშ რბილი ფრჩხილის ფუნჯით, რადგან ტკიპები ადვილად აცილებენ მკურნალობას გასქელებულ კანში. მკურნალობის ხანგრძლივობის განმავლობაში ფრჩხილები უნდა მოიჭრას და მოკლე იყოს.

კრემი/ლოსიონი ჩაცმის წინ გააშრეთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში შეიძლება გაირეცხოს (ამას 10-15 წუთი სჭირდება).

წაისვით ფეხის გულებზე, სხეულის გამრობის შემდეგ. ეს საუკეთესოდ კეთდება იმით, რომ ფეხები დაისვენოთ საწოლის თავზე ან გვერდიდან ჩამოკიდეთ. წაისვით მეტი კრემი/ლოსიონი ნებისმიერ ნაწილზე, რომელსაც დაიბანთ მკურნალობის პერიოდში, მაგ. ხელები ან კანი საფეხების გამოცვლის ან შეუკავებლობის შემდეგ აცვიათ ლოსიონი/კრემი სხეულზე. თუ ხელების ხშირად დაბანა გჭირდებათ, მკურნალობის პერიოდში გამოიყენეთ პლასტმასის ხელთათმანები ბინძური სამუშაოსთვის.

4

